

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 5 juni 2018, nr. 1327945, houdende een wijziging van de Regeling titulatuur hoger onderwijs in verband met de conversie in de sector economie in het hoger beroepsonderwijs

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op de artikelen 5a.2, lid 2a, onderdeel a, en 7.19a, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

Besluit:

ARTIKEL I WIJZIGING VAN DE REGELING TITULATUUR HOGER ONDERWIJS

De bijlage Referentielijst internationale herkenbaarheid titulatuur hoger beroepsonderwijs van de Regeling titulatuur hoger onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

1. Het onderdeel Economie komt te luiden:

Toevoeging aan bachelorgraad	Aanduiding	In aanmerking komende bacheloropleidingen
'of Arts'	BA	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op taal en cultuur, management, media, communicatie en veiligheidskunde, innovatie.
'of Science'	BSc	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op accountancy, bedrijfskunde, finance, logistiek, informatica, facility management, ondernemerschap en retail management, marketing, en vastgoed.
'of Business Administration'	BBA	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op (internationaal) business.
'of Laws'	LLB	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op rechten.

Toevoeging aan mastergraad	Aanduiding	In aanmerking komende masteropleidingen
'of Arts'	MA	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op taal en cultuur, management, media, communicatie en veiligheidskunde.
'of Science'	MSc	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op accountancy, bedrijfskunde, finance, logistiek, informatica, facility management, ondernemerschap en retail management, marketing, en vastgoed.
'of Business Administration'	MBA	Opleidingen die voor het grootste deel gericht zijn op (internationaal) business.

2. Aan het onderdeel 'Overgangsbepalingen in verband met wijzigingen in het referentiekader' wordt aan het slot toegevoegd:

Opleidingen uit het onderdeel economie

De titulatuur uit de referentielijst geldt vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling voor de opleidingen die onderdeel hebben uitgemaakt van de conversie in de sector economie in het hoger beroepsonderwijs die in 2017 heeft plaatsgevonden.

ARTIKEL II INWERKINGTREDING

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2018.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven*

TOELICHTING

Algemeen

In 2017 heeft in de sector economie van het hoger beroepsonderwijs een conversie plaatsgevonden waarbij opleidingen zijn samengevoegd om de transparantie van het aanbod te borgen. Hierbij hebben de samengevoegde opleidingen een nieuwe benaming en isat-code gekregen. Deze conversie brengt voor sommige opleidingen een wijziging van de titulatuur met zich mee. Daarnaast zijn er twee opleidingen (Facility Management en Vastgoed en Makelaardij) die niet zijn samengevoegd met andere opleidingen en dus dezelfde benaming en isat-code hebben behouden, maar die een andere graadtoevoeging wensen dan die was opgenomen in de referentielijst. De Vereniging Hogescholen heeft hiertoe een aanvraag gedaan in oktober 2017 en deze aangepast in februari 2018.

Ik heb de voorstellen van de Vereniging Hogescholen voorgelegd aan Nuffic met de vraag na te gaan of deze wijzigingen passend zijn in het licht van de internationale herkenbaarheid. Hierbij is Nuffic, net als bij eerdere voorstellen tot wijziging, uitgegaan van het Verenigd Koninkrijk, dat een Angelsaksisch systeem heeft, en Duitsland, dat net als Nederland een binair hoger onderwijsstelsel kent. Beide zijn bovendien directe buurlanden en behoren tot de grootste landen uit de Europese hoger onderwijsruimte met de hoogste internationale studentenmobiliteit.

Voor de onderstaande opleidingen geldt dat de door de Vereniging Hogescholen voorgestelde graadtoevoegingen van de onderstaande opleidingen in lijn met de graadtoevoegingen die gehanteerd worden in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland, waarmee deze passend zijn in het licht van de internationale herkenbaarheid:

- Business Innovation: 'of Arts';
- Leisure & Events Management: 'of Arts';
- Creative Business: 'of Arts';
- Integrale Veiligheidskunde: 'of Arts';
- Finance, Tax and Advice: 'of Science';
- Logistics Management: 'of Science';
- Ondernemerschap & Retail Management: 'of Science';
- HBO-Rechten: 'of Laws';
- Facility Management: 'of Science';
- Vastgoed en Makelaardij: 'of Science';
- Bedrijfskunde: 'of Science';
- Commerciële Economie: 'of Science'.

Voor de onderstaande opleidingen geldt dat de door de Vereniging Hogescholen voorgestelde graadtoevoegingen weinig aansluiting hebben met de graadtoevoegingen die gehanteerd worden in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Voor deze opleidingen is in de referentielijst de graadtoevoeging opgenomen die het meest gehanteerd wordt in deze landen en daarmee internationaal herkenbaar is:

- Business Studies: gewenst 'of Science', wordt in de regeling 'of Arts';
- Hotel Management: gewenst 'of Science', wordt in de regeling 'of Arts';
- Tourism Management: gewenst 'of Science', wordt in de regeling 'of Arts'.

Het onderdeel economie in de referentielijst is conform het bovenstaande gewijzigd.

Daarnaast is in de regeling bepaald dat de graadtoevoegingen uit de referentielijst per 1 september 2018 gaan gelden voor de opleidingen die zijn samengevoegd in het kader van de conversie en naar aanleiding hiervan een nieuwe benaming en isat-code hebben gekregen. Deze opleidingen hoeven dus niet te wachten met het hanteren van de graadtoevoeging uit de referentielijst tot minimaal 70% van het visitatiecluster waar deze opleidingen in zitten is geaccrediteerd na 1 januari 2012 (de 70%-regel). Hier is voor gekozen, omdat het bij deze nieuwe opleidingen niet altijd goed is vast te stellen wat de 'oude' graadtoevoeging is, aangezien deze opleidingen bestaan uit samengevoegde opleidingen die soms verschillende graadtoevoegingen hanteerden. In het kader van de transparantie is er dus voor gekozen om de opleidingen die meegedaan hebben aan de conversie, de 70%-regel buiten beschouwing te laten. Het voorgaande geldt voor de volgende opleidingen: Business Innovation; Leisure & Events Management; Creative business; Integrale veiligheidskunde; Bedrijfskunde; Finance, Tax and Advice; Business Studies; Commerciële Economie; Hotel Management; Logistics Management; Ondernemerschap & Retail Management; Tourism Management; International Business; HBO-Rechten.

Gevolgen administratieve lasten, uitvoering en handhaving en implementatietermijn

Er vloeien geen nieuwe informatieverplichtingen richting de overheid uit deze wijziging van de

---

regeling. Ook zijn er geen uitvoeringslasten voor de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Bij de inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling wordt een uitzondering gemaakt op de minimum implementatietermijn van twee maanden, opdat deze aan het begin van het studiejaar in werking kan treden. De datum van inwerkingtreding is afgestemd met de instellingen.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven*